

Αθήνα, 5 Μαρτίου 2021

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον κ. Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Θέμα: «Σοβαρά προβλήματα στους Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Στερεάς Ελλάδας»

Με τον νόμο 4519/2018 περί «Φορέων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών (ΦΔΠΠ) και άλλων διατάξεων», της Κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ, τέθηκε για πρώτη φορά ένα σύγχρονο και λειτουργικό πλαίσιο διαχείρισης των Προστατευόμενων Περιοχών σε ολόκληρη την χώρα. Το καινοτόμο αυτό νομοθέτημα έθεσε όλους τους αναγκαίους όρους για μια επιτυχημένη διαχείριση, καθώς εξασφάλισε επαρκώς και ισόρροπα την τεχνογνωσία και την εμπειρία, την συμμετοχή και την αντιπροσώπευση, την τοπικότητα και την αποκέντρωση, την λειτουργικότητα και την ευελιξία.

Στο πλαίσιο αυτό, οι Φορείς απέκτησαν αυτόνομη θεσμική οντότητα, δηλαδή νομική προσωπικότητα, υπό την «ομπρέλα» του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Η μορφή αυτή θεσμικής συγκρότησης δεν είναι, ασφαλώς, κάτι το πρωτοφανές. Αποτελεί τον κανόνα στις περιπτώσεις πολλών «διαχειριζόμενων αντικειμένων» στην χώρα μας –όπως είναι π.χ. τα λιμάνια–, ενώ εντάσσεται ακριβώς στην αποκεντρωτική προσέγγιση που ισχύει διεθνώς για τις Προστατευόμενες Περιοχές. Η ουσιαστική συμμετοχή εξασφαλίστηκε με την εκπροσώπηση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, της επιστημονικής κοινότητας, καθώς και των Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων (ΜΚΟ) στα ΔΣ των Φορέων, ενώ οι Φορείς Διαχείρισης συνέχισαν να έχουν ευρύτατες διαχειριστικές και γνωμοδοτικές αρμοδιότητες, καθώς και αρμοδιότητες περιβαλλοντικής ενημέρωσης.

Ωστόσο, το μοντέλο που εισήγαγε ο νόμος 4519/2018 δεν είχε την ευκαιρία να λειτουργήσει για ικανό χρονικό διάστημα, ώστε να διαπιστωθούν στην πράξη οι επιδόσεις του σε όλη την έκτασή τους. Στο πλαίσιο του νόμου 4685/2020, του καθιερωμένου πλέον στην συνείδηση των πολιτών ως «περιβαλλοντοκτόνου», η ισχύουσα διοικητική δομή των Φορέων αντικαταστάθηκε από ένα νέο συγκεντρωτικό μοντέλο διοίκησης, το οποίο περιλάμβανε την κατάργηση των 36 Φορέων Διαχείρισης και την συγχώνευσή τους σε 24 νέα σχήματα. Τα σχήματα αυτά θα λειτουργούν πλέον ως «Μονάδες Διαχείρισης» (ΜΔΠΠ) ενός κεντρικού Νομικού Προσώπου Ιδιωτικού Δικαίου (ΝΠΙΔ), του «Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής» (ΟΦΥΠΕΚΑ), χωρίς να διαθέτουν πλέον οι ίδιες νομική υπόσταση και αρμοδιότητα οικονομικής διαχείρισης, αλλά και με αφαίρεση και άλλων αρμοδιοτήτων (όπως αυτές

της φύλαξης, των γνωμοδοτήσεων, των αυτοψιών, και γενικώς της ουσιαστικής διαχείρισης των Προστατευόμενων περιοχών κλπ).

Μάλιστα, αυτών των αλλαγών είχε προηγηθεί η προσπάθεια συστηματικής υπονόμησης του αποκεντρωμένου σχήματος από την πλευρά του κ. Χατζηδάκη. Χωρίς καμία απολύτως επιστημονική τεκμηρίωση και με πλήρη απουσία της άποψης των τοπικών κοινωνιών, ο πρώην ΥΠΕΝ προσπάθησε να απαξιώσει τους Φορείς με το «Ενημερωτικό Σημείωμα» που εξέδωσε (13/02/2020), στο οποίο απάντησαν οι ίδιοι οι εργαζόμενοι στους Φορείς με τεκμηριωμένη ανακοίνωσή τους¹.

Δυστυχώς, οι εκκρεμότητες και τα προβλήματα που έφερε ο νέος νόμος είναι σημαντικά. Καταγράφονται επαρκώς στην Ερώτηση² που καταθέσαμε 45 Βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ στις 11/02/2021. Πέραν της συγκεντρωτικής δομής του νέου σχήματος, και του αχρείαστου διοικητικού και οικονομικού «βάρους» που προσθέτει, τα προβλήματα μπορούν να συνοψισθούν στα εξής δύο: πρώτον, στα (οικονομικά και διοικητικά) τετελεσμένα που δημιουργήθηκαν από τους Φορείς και που πρέπει να ληφθούν υπόψη και να διευθετηθούν, και δεύτερον, στην ουσιαστική κατάργηση του ελέγχου που ασκούσαν στην διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης αναπτυξιακών έργων και επενδύσεων εντός των ΠΠ.

Επιπλέον, φαίνεται ότι ο σχεδιασμός ιδιωτικοποίησης που προετοιμάστηκε από τον «περιβαλλοντοκτόνο» ν. 4685/2020, με την ουσιαστική κατάργηση των Φορέων, άρχισε ήδη να υλοποιείται με την υπαγωγή του Πάρκου Β. Σποράδων και του Δρυμού του Ολύμπου σε καθεστώς ιδιωτικής διαχείρισης και με την θέσπιση εισιτηρίου³.

Τέλος, ακόμη ένα πολύ σημαντικό πρόβλημα που φαίνεται ότι προκύπτει από τον νόμο 4685/2020 αφορά στις θέσεις εργασίας των 347 εργαζομένων στους Φορείς. Η εργασιακή ομηρία στην οποία βρίσκονται επί 13 και πλέον χρόνια, με εργασιακή σχέση «ορισμένου χρόνου», δεν φαίνεται να τερματίζεται. Σύμφωνα με το προηγούμενο νομοθετικό πλαίσιο της Κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ, θα διενεργούνταν διαγωνισμός μέσω ΑΣΕΠ με αυξημένη μοριοδότηση για τους συμβασιούχους των Φορέων, ενώ τώρα οι εργαζόμενοι είναι στον «αέρα» με ευθύνη της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας, πολύ δε περισσότερο λόγω του περιορισμού των αρμοδιοτήτων των Φορέων.

Τα προβλήματα που περιγράψαμε ανωτέρω δεν λείπουν ούτε από τους τρεις Φορείς που λειτουργούν στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας. Αυτοί είναι ο «Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Οίτης, Κοιλάδας Σπερχειού και Μαλιακού Κόλπου» (ΦΔΕΔΟΚΣΜΚ) που έχει έδρα στον Δήμο Λαμιέων (Λουτρά Υπάτης) και απασχολεί 8 εργαζόμενους, ο «Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Παρνασσού» (ΦΔΕΔΠ) που έχει έδρα στην Αμφίκλεια και απασχολεί 6 εργαζόμενους και, τέλος, ο «Φορέας Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Ευβοίας», ο οποίος συστάθηκε από τον νόμο 4519/2018

¹ Βλ. <https://ellinikifysi.gr/2020/02/%ce%b1%cf%80%ce%b1%ce%bd%cf%84%ce%b7%cf%83%ce%b7-%cf%83%cf%84%ce%bf-%ce%b5%ce%bd%ce%b7%ce%bc%ce%b5%cf%81%cf%89%cf%84%ce%b9%ce%ba%ce%bf-%cf%83%ce%b7%ce%bc%ce%b5%ce%b9%cf%89%ce%bc%ce%b1-%cf%84%ce%bf/#.YDe7OegzbIX>

² Βλ. <https://www.hellenicparliament.gr/UserFiles/c0d5184d-7550-4265-8e0b-078e1bc7375a/11566684.pdf>

³ Βλ. https://www.efsyn.gr/oikonomia/elliniki-oikonomia/275794_periballontiki-prostasia-ih

με προσωρινή έδρα την Χαλκίδα και πλέον δεν διαθέτει προσωπικό, καθώς όλοι οι συμβασιούχοι εργαζόμενοι σε αυτόν απολύθηκαν.

Σύμφωνα με τον ν.4685/2020, οι Φορείς Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Οίτης, Κοιλιάδας Σπερχειού & Μαλιακού Κόλπου και Εθνικού Δρυμού Παρνασσού συγχωνεύονται σε ενιαία «Μονάδα Διαχείρισης Εθνικών Πάρκων Παρνασσού, Οίτης και Προστατευόμενων Περιοχών Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας» με έδρα την Αμφίκλεια, ενώ ο μέχρι τώρα ΦΔΕΔΟΚΣΜΚ, με έδρα στον Δήμο Λαμιέων, μετατρέπεται σε Παράρτημα. Σημειώνεται ότι ο Δήμος Λαμιέων είναι πρωτεύουσα ολόκληρης της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, και φιλοξενεί όλες τις υπηρεσίες και τράπεζες και ότι ο μέχρι τώρα ΦΔΕΔΟΚΣΜΚ καλύπτει ποικιλομορφία περιοχών (βουνό, ποτάμι, θάλασσα), με τις οποίες η έδρα του γειτνιάζει, αλλά και βρίσκεται γεωγραφικά περίπου στο κέντρο της περιοχής ευθύνης του, δεδομένου ότι οι περιοχές που καλύπτει εκτείνονται από το Βελούχι μέχρι το Καλλίδρομο.

Αντίθετα, ο ΦΔΕΔΠ με έδρα την Αμφίκλεια εποπτεύει λιγότερο ποικιλόμορφες περιοχές και κείται πολύ ανατολικότερα από το κέντρο της υπό συγχώνευση περιοχής, έτσι που η μετακίνηση προς τις δυτικότερες εποπτευόμενες περιοχές (π.χ. Βελούχι) είναι ουσιαστικά απαγορευτική. Επιπρόσθετα, οι περιοχές τόσο του Παρνασσού, όσο και της Οίτης, και ιδιαίτερα η περιοχή του Παρνασσού, αποτελούν ήδη γνωστά «brand names» που αντί να αναδειχτούν περισσότερο, κινδυνεύουν να υποβαθμιστούν από την συγχώνευση, προς διαφημιστική και οικονομική ζημία και των περιοχών των Φορέων Διαχείρισης.

Το ίδιο ισχύει και για τον νεοσύστατο Φορέα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Ευβοίας, ο οποίος ουσιαστικά καταργείται με τον ν.4685/2020. Ειδικά για την περίπτωση της Εύβοιας, είναι περισσότερο από προφανές το κενό που αφήνει η κατάργηση των Φορέων –και της γνωμοδοτικής τους αρμοδιότητας– στην διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης των αναπτυξιακών επενδύσεων. Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση της πρόσφατης (19/02/2021) έγκρισης από την Διυπουργική Επιτροπή Στρατηγικών Επενδύσεων του επενδυτικού σχεδίου για δημιουργία 8 νέων αιολικών πάρκων ισχύος 470,4 MW στην Εύβοια (ακόμη και σε Περιοχές Natura), για την οποία δεν ζητήθηκε η σύμφωνη γνώμη των τοπικών φορέων και των τοπικών κοινωνιών. Το γεγονός αυτό προκάλεσε την έντονη αντίδραση των Παρατάξεων της μειοψηφίας στο Περιφερειακό Συμβούλιο Στερεάς Ελλάδας, όπως της «Στερεάς Υπεροχής»⁴, και την έκδοση σχετικού ψηφίσματος, ενώ ανάγκασε την Περιφερειακή Αρχή να πάρει θέση. Ο ίδιος ο Περιφερειάρχης, κ. Φ. Σπανός, απέστειλε επιστολή⁵ στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ζητώντας την αναστολή των νέων αδειοδοτήσεων και την επεξεργασία ενός νέου πλαισίου.

---

⁴ Βλ. https://stereayperoxis.blogspot.com/2021/02/blog-post_23.html

⁵ Βλ. <https://www.lamiareport.gr/index.php/topika/item/181579-paremvasi-spanoy-ston-ypen-gia-tis-adeiodotiseis-stis-anemogennitries>

Επομένως:

Επειδή ο ν. 4685/2020 αφαιρεί τις περισσότερες ουσιαστικές αρμοδιότητες από τους Φορείς της Στερεάς Ελλάδας –όπως και όλης της χώρας– και καταργεί τον έλεγχο που μπορούσαν να ασκήσουν στην διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης αναπτυξιακών έργων και επενδύσεων.

Επειδή οι οικονομικές υποχρεώσεις (προς τρίτους, προμηθευτές κλπ) που δημιουργήθηκαν από τους Φορείς της Στερεάς δεν είναι σίγουρο ότι θα μπορούν να διευθετηθούν και με τη νέα μορφή των «Μονάδων Διαχείρισης».

Επειδή η διαδικασία ιδιωτικοποίησης ΠΠ που ξεκίνησε σε Β. Σποράδες και Όλυμπο, μέσω της υπαγωγής τους σε «θολό» καθεστώς ιδιωτικής διαχείρισης και επιβολή εισιτηρίου, μπορεί να εφαρμοστεί και στην Στερεά.

Επειδή παρατείνεται επ' αόριστον το καθεστώς ομηρίας των εργαζόμενων στους Φορείς της Στερεάς Ελλάδας και γενικότερα.

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1. Ποια μέτρα θα λάβει για την κάλυψη των εκκρεμών οικονομικών υποχρεώσεων που έχουν αναληφθεί από τα διοικητικά συμβούλια των Φορέων Διαχείρισης ΠΠ στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας στο πλαίσιο υλοποιούμενων προγραμμάτων;
2. Σκοπεύει να αξιοποιήσει, στο πλαίσιο του νέου Οργανισμού, το συνολικό έργο που έχουν παραγάγει οι Φορείς της Στερεάς ή το προϊόν του κόπου, της εμπειρίας και της τεχνογνωσίας τους θα καταλήξει στα αζήτητα;
3. Προτίθεται να λάβει σοβαρά υπόψιν τις γνωμοδοτήσεις που έχουν εκδώσει οι Φορείς της Στερεάς για τις περιπτώσεις αναπτυξιακών έργων και επενδύσεων εντός των ΠΠ;
4. Σε ποιες ενέργειες θα προβεί προκειμένου να διασφαλιστούν οι θέσεις εργασίας των εργαζομένων στους Φορείς, τόσο στην Στερεά όσο και σε ολόκληρη τη χώρα, και να λήξει η εργασιακή τους ομηρία;
5. Σκοπεύει να ξεκαθαρίσει τη θέση του και ενημερώσει τους πολίτες αν υπάρχει σχέδιο να υπαχθούν ΠΠ της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας σε «θολό» καθεστώς ιδιωτικής διαχείρισης και να επιβληθεί εισιτήριο για την πρόσβαση σε αυτές, όπως συνέβη σε Β. Σποράδες και Όλυμπο;
6. Προτίθεται να προβεί ο Υπουργός σε ενέργειες προκειμένου ο Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Οίτης, Κοιλιάδας Σπερχειού και Μαλιακού Κόλπου να μην αποτελέσει παράρτημα του Φορέα Διαχείρισης του Παρνασσού, αλλά να παραμείνει ανεξάρτητος και να αποτελέσει ιδιαίτερη

Μονάδα Διαχείρισης με έδρα στον Δήμο Λαμιέων, όπως σήμερα; Ομοίως, προτίθεται να προβεί σε ενέργειες για να μην καταργηθεί ο νεοσύστατος Φορέας της Εύβοιας με έδρα την Χαλκίδα;

Οι Ερωτώντες Βουλευτές

Πούλου Γιώτα

Φάμελλος Σωκράτης

Αβραμάκης Ελευθέριος

Αλεξιάδης Τρύφωνας

Αυλωνίτης Αλέξανδρος-Χρήστος

Βαρδάκης Σωκράτης

Γιαννούλης Χρήστος

Δρίτσας Θεόδωρος

Ελευθεριάδου Σουλτάνα (Τάνια)

Καρασαρλίδου Ευφροσύνη (Φρόσω)

Καφαντάρη Χαρούλα (Χαρά)

Κόκκαλης Βασίλειος

Μάλαμα Κυριακή

Μάρκου Κωνσταντίνος

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος

Μουζάλας Ιωάννης

Μπάρκας Κωνσταντίνος

Μωραΐτης Αθανάσιος

Παπαδόπουλος Αθανάσιος

Πολάκης Παύλος

Ραγκούσης Ιωάννης

Σαρακιώτης Ιωάννης

Σκουρλέτης Παναγιώτης (Πάνος)

Σκούφα Ελισσάβετ (Μπέττυ)

Σπίρτζης Χρήστος

Τζάκρη Θεοδώρα

Τσίπρας Γεώργιος

Φάμελλος Σωκράτης

Φίλης Νικόλαος

Χατζηγιαννάκης Μιλτιάδης